

NOGANKHI

Värviküllased vaikelud, millest võib välja võluda portree iseendast või kas või presidendist – see on **Kaido Ole** fantaasiarikas mängumaa.

TEKST TRIINU SOIKMETS FOTOD ?????

Kohtumisele saabub Kaido kotti pakitud rohelse lillepotialuse ja kollase pappkettaga, ning lahkudes suundub ta otsima nööpe, et viia lõpuni installatsioon oma uue näituse jaoks, mis on ühtlasi osa kunstniku palga lepingust. Samavõrd intrigeeriv kui Kaido looming, on ka kunstniku eripärane omailm ja elufilosoofia, millesse ta hetkeks ukse avab.

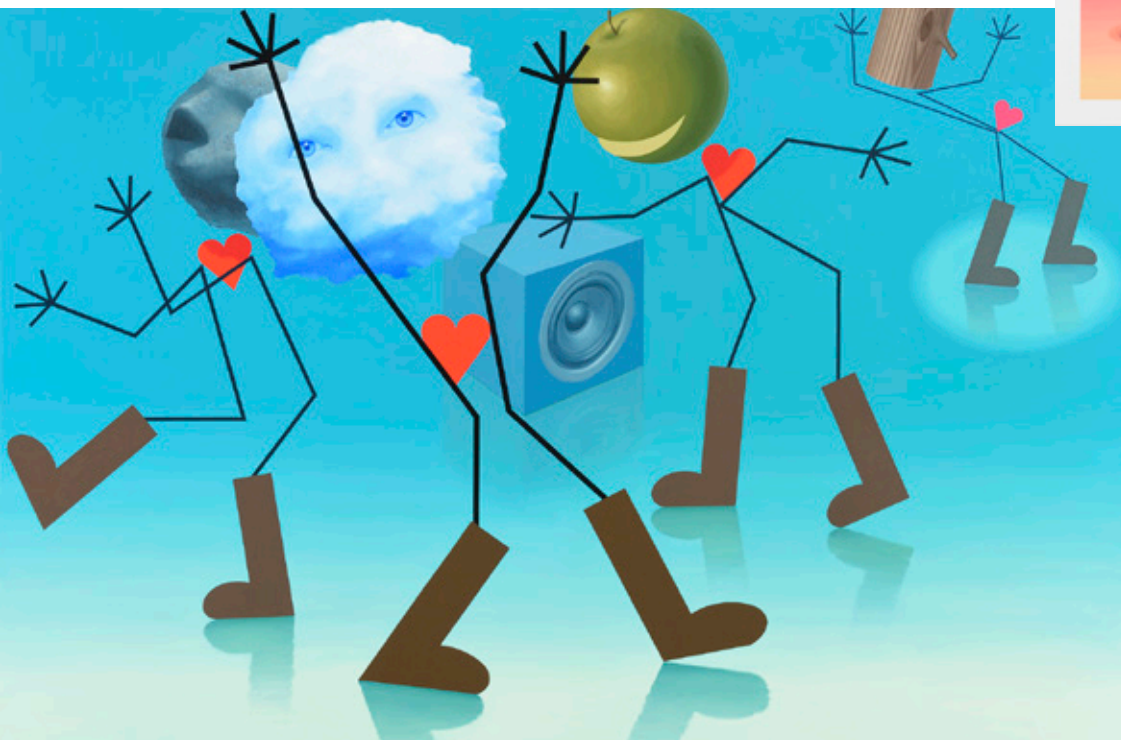
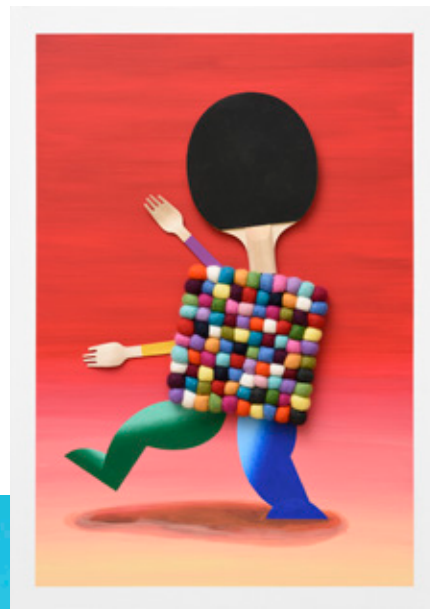
Miks ja kellele sa kunsti teed?

Selleks, et areneda, mitte niivõrd kunstniku, vaid inimesena. Tihti vastandatakse endast lähtuv tegemispõhjus teistest lähtuvaga, ning viimast kiputakse pidama õilsamaks. Kuid näiteks lennuki päästejuhendis suunatakse reisijad hapnikumaski esmalt endale ja alles seejärel teistele pähe panema. Tunnen, et tänaseks päevaks olengi selle maski endale enam-vähem ette saanud ja nüüd on mahti ringi vaadata, kuidas teistel sujub. Sünnist surma suunas kihutav inimene on tegelikult väga sarnases olukorras maa poole sööstva lennuki ➔

OPARNIIS

INIMENE EI SUUDA ealeski välja mõelda midagi sellist, millel puuduks iga- sugune seos ümbritseva eluga.

Palun selgita oma uue, Tallinna kunstihoones avatava näituse tagamaid.

Alustan pealkirjast “Nogank hoparniis” – need on väljamõeldud sõnad, nagu ka näitusel on eelkõige väljamõeldud tööd. Väljamõeldised pole aga kunagi juhuslikud, sest fantaasia skaala on oluliselt pikem kui reaalsuse oma, viimane on tegelikult vaid osa esimesest, ning võimalus leida millelegi ÕIGE vorm on selle võrra suurem. On vist ilmne, et inimene ei suuda ealeski välja mõelda midagi sellist, millel puuduks igasugune seos ümbritseva eluga, nii on ka selle näituse tööd kui mitte lausa realistlikud, siis ikkagi

üsna elulised.

Enamasti pakutakse või vähemalt oodatakse kunstitilt mingit konkreetset sõnumit, seisukohta või vähemalt selget küsimuse püstitamist, mida kõnekeeles väljendab tüüpilisus, et millest see teos “räägib”. Ütle, millest see näitus on, ja siis ma otsustan, kas tulen seda vaatama. Ei ütle, sest ma ei tea päris täpselt isegi!

Millist muusikat kuulad ja milliseid raamatuid loed?

Muusikat kuulan autos ja ateljees. Mitte kunagi spetsiaalselt, vaid tegemiste taustaks, aga kuna kuulan palju ja mitu korda, jõub oluline vast ikka kohale. Raamatuid loen õhtul voodis üleminekuvormina päevastelt tegemistelt Une-Mati juurde.

Minu parimad lugemiskogemused ➔

reisijatega. Ainus vahe selles, et kui lennukis võib veel pääseda, siis kohtumine surmaga on täiesti kindel.

Oma mina vormida saab loomulikult igasuguse tegevuse kaudu, see on meie kõigi paratamatu elutöö, kuid selle ülesande vältimatus ilmneb kõige selgemalt ehk siiski loovaladel. Sul ei ole võimalik midagi tekitada, kui sa esmalt iseendaga tuttavaks ei saa.

Mida on andnud sinu karjäärile tõsiasia, et su vanaonu oli maalikunstnik Eduard Ole?

See andis teatava legitiimsuse, keegi pe-rest oli seda teed juba läinud ja edukaks osutunud. Mäletan ähmaselt külaskäiku Kadrioru lossi kunstimuuseumisse, Eduard Ole ja Richard Sagritsa paaris-näitusele – tulime Žaporožetsiga Raplast spetsiaalselt kohale, pidulikud riided

seljas ja olemine ülimalt väljapeetud. Naksuv tume tammeparkett ja lossi interjäär oma pidulikkuses panid i-le rasvase täpi.

Oled olnud ka õppejõud, mida sa püüdsid õpilastes kultiveerida?

Paradoksaalsel kombel olin õppejõud esimese poole oma kunstnikuelust, ajal, kui ise asjadele vaevu pihta sain. Kui lõpuks klaarima hakkas, läksin ära vabakutseliseks. Veelgi rasvasemalt sõnastatuna õpetasin lollina ja targemana loobusin!

Õpetamine on oluliselt tulemuslikum õppimisvorm kui õppimine ise, nii et minul oli sellest kõvasti kasu, iseasi, kas ka tudengitel. Usun, et mingit õpetlikku eeskujut ehk just tänu oma ebatäiuslikkusele suutsin läbi nende aastate ikka pakkuda.

pärinevad olukordadest, kus olin igapäevases elust välja tõstetud ja võimetu harjumuspäraselt toimetama, aga see läbi vaba kõige muu jaoks. Kunagi Saaremaal disainikursuse praktikal ronisin vihmase ilmaga meie elupaigaks oleva vana koolimaja pööningule, kuhu oli paigutatud raamatukogu, ja lugesin ühe jutiga läbi XX sajandi meistrite sarja. Teadlikum valik oli aga näiteks paari-kuulisse residentuuri minnes võtta kaasa üks korralik tuhandeleheküljeline teos, et sellega maiustada – naudinguga, aeglaselt, süvenenult ja täie kohaloluga.

Kuidas presidendi portree sündis? Kas see oli lihtsam või raskem kui näiteks autoportree tegemine?

See oli korraga tellimustöö, auasi ja unikaalne eneseväljenduse võimalus, huvitav dialoog üsna teistsuguse maailmaga. Ise tundsin väljakutset eelkõige selles, et ma ei ole oma tüübilt portretist, minu töö saigi sündida vaid tänu ideaalilähedasele koostööle modelliga, kes minu loomingu fännina sooviski pigem minulikku n-ö vaikelu. Sedasi siis teda ka maalisin ja see andis mulle vajaliku mänguruumi. Üksikud autoportreed, mida nii saaks nimetada, sündisid kindlasti suurema vaevaga kui presidendi portree. Ma ei tea, kas põhjuseks on see, et ennast ei tunne sa kunagi piisavalt hästi, kuna nii ligidale on raske näha, või just seetõttu, et tunned liiga palju ja see infohulk hakkabki kujutatava välist vormi kahjustama. **S**

